

тна-та система, коя-то трайность са съдържа въ взаимно-то вляніе на спланеты-тѣ, и като не намѣрихмы въ устройство-то на тѣзи система никакъвъ элементъ на разрушеніе, ный слѣдъ това ще разгледамы, да ли сжщы-тѣ чрты сж отпечатаны на второстепенны-тѣ купове, кои-то влѣзватъ въ състава на планетна-та система. Понеже предѣлы-тѣ на това съчиненіе не ны позволявать да влѣзвамы въ пълно изслѣдваніе на всички второстепенны купове, то ный ще са ограничимъ само съ наша-та собствена земя и нейныя спжтникъ, послѣ съ Юпитера и неговы-тѣ спжтници, а най-послѣ съ Сатурна, съ неговы-тѣ гривны и мѣсяцы. При това ный ще имамы възможность да отговоримъ до нейдѣ, на въпроса — была ли е коя да е отъ тѣзи системы поклащана отъ нѣкои въшны причины? Ный нищо не знаемъ за бждѣще-то; но за това, какво ще са случи, можемъ да направимъ свои-тѣ заключенія, отъ онова що са е вече случило.

Ный ще захванемъ наше-то изслѣдваніе отъ разглеждане-то на въпроса: да ли скоростъ-та на въртѣніе-то на земя-та е съвършено постоянно? Да ли свръска-та между земя-та и мѣсяца не са е нарушавала нѣкога отъ нѣкои въшны причины? Нищо толкозъ не е важно за благостояніе-то на наша-та планета и на нейны тѣ жители, колко-то съвършенна-та неизмѣнность въ періода на въртѣніе-то ѝ около ось-та. Звѣздныя день е великата единица, съ коя-то са мѣри време-то и е най-важенъ въ всички астрономически изслѣдванія. Ако нѣкои причины производжтъ нарастаніе или намаляваніе въ скоростъ-та на въртѣніе-то, то ще настане едно врѣме, кога-то земя-та или ще са спрѣ да са върти, или пжкъ ще придобые таквазъ голѣма скоростъ, що-то фигура-та ѝ ще са измѣни, и най-послѣ частицы-тѣ на вещество-то ѝ ще са респрѣнжтъ въ пространство-то.

Лапласъ.

Отъ теорія-та мжчно може да са [полу]чи съвършено удовлетворителенъ отговоръ на въпроса за неизмѣнность-та на скоростъ-та на земно-то въртѣніе; но Лапласъ доказалъ, че дължина-та на деня, въ теченіе-то на послѣдны-тѣ двѣ хыляды години, не са е измѣнила нито на една стотна часть отъ секунда-та, т. е. дължина-та на сегашній день не е нито на една стотна часть отъ секунда-та по-голѣма или по-малка отъ дължина-та на онзи, кой-то былъ прѣди двѣ хыляды години. Разсжденіе-то, кое-то води къмъ този забѣлжителенъ резултатъ е просто и всякой може лесно да го разумѣе. Още прѣды 2000 години продължителность-та на мѣсячныя періодъ на обыкаліе-то около земя-та была опредѣлена съ точность и изразена въ дни и въ части отъ